

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 7

Дата: 12.03.2013

РЕГИСТЪР
Съдеб. №
1351/к.з. № 8/2013 г.
Образуван 12.03.2013 г.
Създаден за данъчни осуди
Броздан Чинев
12.03.2013 г.

ДО
ПРОФ. ДИМИТЪР ТОКУШЕВ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

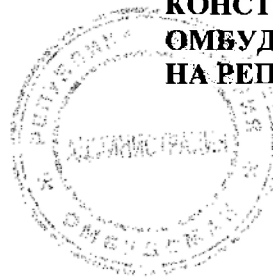
УВАЖЕМИ ГОСПОДИН ТОКУШЕВ,

На основание чл. 150, ал. 3 от Конституцията на Република България, внасям в Конституционния съд на Република България искане за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 11, ал. 5 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, поради противоречие с чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България.

Приложение: Съгласно текста.

С уважение,

КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ –
ОМБУДСМАН
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

от омбудсмана на Република България,
на основание чл. 150, ал. 3 от Конституцията, за установяване на
противоконституционност на чл. 11, ал. 5 от Закона за данъците върху доходите на
физическите лица, с който се нарушават правата на гражданите

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл. 150, ал. 3 от Конституцията на Република България се обръщам към Вас с искане да обявите за противоконституционна разпоредбата на чл. 11, ал. 5 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн. ДВ, бр. 95 от 2006 г., изм. ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. ДВ, бр. 113 от 2007 г., изм. ДВ, бр. 28 от 2008 г., изм. ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. ДВ, бр. 106 от 2008 г., изм. ДВ, бр. 25 от 2009 г., изм. ДВ, бр. 32 от 2009 г., изм. ДВ, бр. 35 от 2009 г., изм. ДВ, бр. 41 от 2009 г., изм. ДВ, бр. 82 от 2009 г., изм. ДВ, бр. 95 от 2009 г., изм. ДВ, бр. 99 от 2009 г., изм. ДВ, бр. 16 от 2010 г., изм. ДВ, бр. 49 от 2010 г., изм. ДВ, бр. 94 от 2010 г., изм. ДВ, бр. 100 от 2010 г., изм. ДВ, бр. 19 от 2011 г., изм. ДВ, бр. 31 от 2011 г., изм. ДВ, бр. 35 от 2011 г., изм. ДВ, бр. 51 от 2011 г., изм. ДВ, бр. 99 от 2011 г., изм. ДВ, бр. 40 от 2012 г., изм. ДВ, бр. 81 от 2012 г., изм. и доп. ДВ, бр. 94 от 2012 г., изм. и доп. ДВ, бр. 23 от 2013 г.), поради противоречие с чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България.

Съгласно чл. 11, ал. 5 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ), при авансово изплащане на дохода от лихви по депозитни сметки в търговски банки, същият се счита за придобит на датата на падежа на депозита или на датата на предсрочното му прекратяване. С тази разпоредба на практика се придава обратна сила на въведения от 01.01.2013 г. данък върху доходите от лихви по депозити на физически лица в случаите, когато съгласно условията на договора между търговската банка и лицето, лихвата е изплатена предварително и доходът от депозита е получен преди влизането в сила на разпоредбите, въвеждащи новия данък. Недопустимо е държавата да се намесва по този начин в едно съществуващо правоотношение и да го преурежда в своя полза.

С тази уредба се нарушава чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България (КРБ), според който Република България е правова държава и се управлява според Конституцията и законите на страната. Проява на конституционните принципи за правова държава и законност в областта на данъчното право е правилото за неретроактивност на данъчната норма. В мотивите на Решение № 9 от 20 юни 1996 г. по к. д. № 9 от 1996 г., Конституционният съд (КС) приема, че

„данъчният закон действа занапред, от влизането му в сила насетне. Нормите, с които се въвеждат данъчни задължения или данъчни утежнения, трябва да бъдат създадени преди времето, за което те се отнасят....Гражданите трябва да знаят предварително, преди настъпването на финансовата година, данъците и техния размер, които те ще плащат.” Съгласно практиката на КС и Решение № 7 от 10 април 2001 г. по к. д. № 1 от 2001 г., преуреждането на правоотношения, с които се засягат придобити права на гражданите противоречи на принципа на правовата държава и нарушава основния закон. В мотивите на това решение КС посочва, че когато „обратното действие на закон, който посяга на придобити права, не е мотивирано в полза на висш обществен интерес без изразена ясна воля за уреждане на последиците, то не може да бъде определено по друг начин, освен като експроприация.”

Намирам, че разпоредбата на чл. 11, ал. 5 ЗДДФЛ, която създава фикция за придобиване на дохода от лихви на падежа и на практика въвежда данъчно задължение за гражданите по отношение на доход, придобит преди влизането на данъчния закон в сила, нарушава принципа на правната сигурност, който е основен принцип и в правото на Европейския съюз. Съгласно този принцип лицата трябва да познават правните норми, за да могат да планират своите действия съобразно тези норми. Целта на принципа е гражданите да не бъдат поставени в положение на несигурност, поради неизвестност или промяна на последиците на правните норми.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид изложените аргументи, моля да образувате конституционно дело и да установите противоконституционност на разпоредбата на чл. 11, ал. 5 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, поради противоречие с чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България.

Предлагам да бъдат конституирани като заинтересовани страни: Народното събрание, Министерският съвет, министърът на финансите и Асоциацията на банките в България.

**КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ –
ОМБУДСМАН
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

